

faa den ind i Loven, og jeg vil henstille til det Udvalg, som faar med Sagen at gøre, at tage Spørgsmaalet under nøje Overvejelse, inden de gaa hen og tage § 1 bort, hvad der synes at være en vis Tendens til.

Indenrigsministeren (P. Munch): Flere af de ærede Medlemmer, som have udtalt sig om det foreliggende Lovforslag, have beklaget, i alt Fald for første Paragrafs Vedkommende, Bestemmelsen om Kirkebøsserne, at det fremkom fra Indenrigsministeren og ikke fra Kultusministeren. Jeg kan oprigtig talt ikke se, at denne Beklagelse er berettiget. Den Gang Menighedsraadene faldt bort, var Forholdet det, at det var — man kan vel nok sige et Fortolkningsspørgsmaal, om ikke uden videre de Pengebeløb, som hidtil ere gaaede igennem Kirkebøsserne, nu tilfaldt Hjælpekasserne, som ere en Udvikling af den fri Fattigkasse. Vi mente imidlertid ikke, at denne Fortolkning var saa sikker, at man paa Grundlag heraf uden videre kunde overdrage disse Penge til Hjælpekassen. Men naar vi spurgte, hvilken Vej der var den naturlige at gaa, forekom det os oprigtig talt, at det naturligste var dette ganske jævne, dette ganske simple, at sige, at da den foreløbige Institution, Menighedsraadene, der i sin Tid ved Lov var oprettet paa 6 Aar, faldt bort, faldt de Penge, den havde haft at bestyre, tilbage til den gamle Institution, som i Forvejen havde haft Bestyrelsen deraf, og at vi derfor burde søge Lovhjemmel dertil gennem det Lovforslag, som nu er forelagt her. Jeg har ogsaa det Indtryk, at umiddelbart efter, at Menighedsraadene vare bortfaldne, var det den fremherskende Opfattelse hos en stor Del af dem, som ere det ærede Medlem fra Ringkøbings (J. C. Christensen) Meningsfæller, at dette vilde være den naturlige Vej. Jeg har en Erindring om, at man i adskillige af de Blade, hvis Stemninger pleje at genspejle det ærede Medlem fra Ringkøbings Stemninger, var tilbøjelig til endogsaa meget stærkt at forlange, at der skulde træffes Foranstaltninger til, at disse Penge gik til Hjælpekasserne. Det har da forekommet os at være en ganske naturlig Foranstaltning, ikke en Foranstaltning, som paa nogen Maade berører de store Principspørgsmaal om Kirkens og Statens gensidige Stilling, saaledes som det ærede Medlem synes at mene.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) opfattede det, som her skete, som et Indgreb i Folkekirkens Ret-

tigheder og sagde, at Indenrigsministeren dog neppe vilde driste sig til at foretage noget tilsvarende f. Eks. overfor den jødiske Menighed. Jeg tror dog, det ærede Medlem bør erindre, at der er en meget stor Forskel paa den Maade, hvorpaa den jødiske Menighed, og den Maade, hvorpaa Folkekirken er stillet i Danmark. Den jødiske Menighed er et privat Samfund, og de Midler, der raades over, ere Midler af privat Karakter. Derimod er den danske Folkekirke et Led i den danske Stat, understøttes af Staten; dens Udgifter afholdes, kan man vel nok sige, i Virkeligheden af den danske Stat. Dens Stilling er da en helt anden end den Stilling, hvori de forskellige Menigheder, der staa paa lignende Maade som den jødiske Menighed, staa indenfor det danske Statsamfund. Der er da for os ingen store Principspørgsmaal vedrørende Forhold mellem Stat og Kirke i dette. Ligesom det indtil 1903 gik jævnt og naturligt uden at være noget Indgreb i Folkekirkens Rettigheder, at disse Penge gik til de frie Fattigkasser, saaledes synes det os kun, at de ganske jævnt og naturligt kunne tilfalde Hjælpekasserne.

Det Spørgsmaal, der saa var tilbage, var, om det var praktisk, hensigtsmæssigt og rigtigt at lade Pengene gaa til Hjælpekasserne eller at søge en anden Institution til at uddele dem, hvad enten man nu vil gøre denne af den ene eller den anden Karakter, knyttet til Kirken eller til Sognepræsten, som det efter Cirkulæret i Øjeblikket er, eller eventuelt til en eller anden Art af Kirkebestyrelse, hvad det nu kan være. Det synes for mig et rent praktisk Spørgsmaal, hvorledes man bedst og hensigtsmæssigst skulde ordne dette, og i saa Henseende syntes mig unægtelig den Betragtning, som det ærede Medlem fra Kellersrup (Leth Espensen) for et Øjeblik siden gjorde gældende, at være meget værdifuld. Det ærede Medlem sagde, hvad der ogsaa har været Bevæggrund for os, at i det Øjeblik man gav disse Penge til Hjælpekasserne, samlede man de Penge, der i en bestemt Egn kom ind til Understøttelse, hos en bestemt Gruppe af Mennesker, som saa foretog Uddelingen. Følgen deraf er den, at de da kunne blive meget bedre uddelte, end hvis der sidder to forskellige Grupper af Mennesker og tumler med Pengene, maaske uden at den ene ved, hvad den anden gør. Dette praktiske Hensyn forekommer mig at veje ganske tungt. Det, det kommer an paa for os, er ikke at gøre dette til et lille Strids-